Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 17.11.2010 www.osw.waw.pl

Strategia antarktyczna Rosji

8 listopada została opublikowana „Strategia rozwoju działalności FR na Antarktydzie do 2020 roku i w dalszej perspektywie", którą premier Władimir Putin podpisał 30 października br. Celem strategii jest zwiększenie obecności Rosji na kontynencie. Wydaje się, że przyczyną aktywizacji działań Rosji na Antarktydzie jest plan zgłoszenia w przyszłości roszczeń terytorialnych wobec części kontynentu.

Za priorytetowe zadania Rosji na Antarktydzie uznano w strategii ochronę środowiska, zapewnienie efektywności wykorzystania zasobów biologicznych (zwłaszcza ryb), rozwój kompleksowych badań naukowych, w tym prowadzenie poszukiwań geologicznych złóż surowców mineralnych (w tym energetycznych), modernizację i reorganizację rosyjskiej infrastruktury w regionie (całorocznych i sezonowych stacji polarnych) oraz budowę statków badawczych. Na realizację założeń strategii Rosja planuje przeznaczyć do 2020 roku 60 mld rubli (ok. 2 mld USD). W pierwszym okresie (do 2013 roku), którego założeniem jest umocnienie dotychczasowej pozycji Rosji na kontynencie, wydatki zaplanowano na poziomie 5,5 mld rubli (ok. 185 mln USD).

Status Antarktydy reguluje Traktat Antarktyczny z 1961 roku, na mocy którego jest ona obszarem nie należącym do żadnego państwa, na którym nie mogą być prowadzone żadne działania militarne, swobodnie natomiast mogą być prowadzone badania naukowe. Traktat nie rozstrzygnął roszczeń terytorialnych, które wówczas zgłaszało wobec Antarktydy 7 państw. Zostały one zamrożone na 30 lat. Kolejny Traktat Antarktyczny podpisany w 1991 roku przedłużył moratorium na roszczenia terytorialne, przyznając jednocześnie prawo ich zgłoszenia w przyszłości 26 państwom – pełnoprawnym członkom Traktatu (w tym Rosji). Rosja, obecnie stosunkowo słabo obecna na Antarktydzie, chce zwiększyć zaangażowanie, przewidując, że w perspektywie odkrywania złóż surowcowych na kontynencie spory wokół możliwości podziału regionu będą narastać. <agaw>